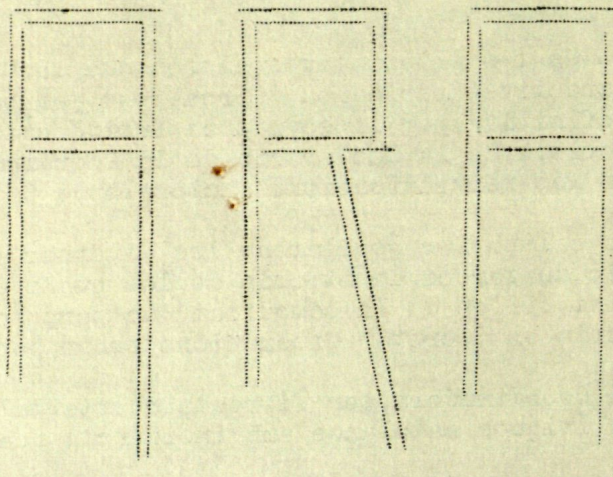

PER CATALUNYA

LLIURE I SOCIALISTA

butlletí interior del

FRONT NACIONAL DE CATALUNYA

- Nº 24 -

maig del 1970

F. N. de C. i la
C. C. F. P. de C.

La Declaració de la Comissió Coordinadora de les forces polítiques de Catalunya ha estat objecte de molt diversos comentaris, favorables uns, desfavorables d'altres. Era de preveure, i en cer

ta manera, les crítiques, que no li han estat precisament estalviades, mesuren la importància del document que reflexa una presa de posició per part de les cinc formacions polítiques signants.

Pel que respecta les que ens han estat adreçades especialment a nosaltres, signants del compromís, van des de les prou ponderades, fins a les que ~~taspuen menyspreu per la nostra~~ "traïció".

No cal dir que les acceptem totes, no mancaria sinó, i que les respectem totes en la mesura en què són inspirades, n'estem certs, pels mateixos desigs que inspiren la política del F.N. de C. pel que respecta la postulació de la independència de Catalunya, definida pel conjunt de les terres catalanes.

És possible que els desigs no siguin els mateixos quant a la postulació d'una societat socialista, que defineix políticament F.N. de C. Però, pel que sembla, els trets no van per aquí, o bé si hi van queden dissimulats darrera la trinxera de les grans afirmacions nacionals, expressades amb grans paraules.

El document de la Coordinadora, malgrat la laboriositat de la seva gestació és possible que no sigui perfecte. El compromís contret per les forces polítiques signants, per altra part, no és irrevocable, però és seriós. És en realitat, si no el primer intent d'unitat de què tant hom parlat vora trenta anys, sí el que contempla la situació actual, la tirania franquista i la realitat catalana, almenys la del Principat, en termes realistes que constitueixen ensens la base de l'acció i confereixen una ampla representativitat a la Coordinadora.

Haurem d'afegir, encara, que si el compromís contret per les forces polítiques signants no és irrevocable, va en esperit prou més enllà d'un pacte de circumstàncies. És una afirmació que fem per si amb ella oferim encara un flanc més a les crítiques.

Naturalment, no cal dir, la Declaració no reflexa el pensament polític del F.N. de C., ni probablement de cap de les forces polítiques signants, per exemple el document no recull la integració dels Països Catalans que és una de les aspiracions fonamentals del F.N. de C., però sí que reflexa i expressa el reconeixement d'una realitat, repetim-ho, i una voluntat de lluita contra el franquisme.

La Coordinadora representa, al nostre entendre, com es desprèn del que hem dit i de l'experiència viscuda de trenta anys una de les escasses alternatives possibles amb suficient caracterització i tocant de peus a terra, d'unitat catalana en la fase actual de lluita, i de projecte de bases mínimes per al futur.

Totes les alternatives, altres que la Coordinadora, a criteri del F.N. de C. resulten poc atractives per manca de realisme, per basar-se en anàlisis incorrectes de la situació, i, en definitiva, per la seva poca incidència en la lluita. Ben entès que no superen el contingut polític de la Declaració de la Coordinadora, ni en el primordial aspecte per a nosaltres, de les reivindicacions nacionals de Catalunya.

No cal parlar, és clar, de les diverses formulacions que no responen a un mínim de conjunció de forces, la majoria de les quals estan emparentades amb la lírica o la retòrica, sovint filles de la comoditat que porporcionen les declaracions perfectistes, o de la tossuderia en decretar excomunion sense donar alternatives dignes de tal nom.

La Coordinadora, per fi, resta oberta, tal com diu la seva Declaració, a totes les formacions polítiques catalanes amb incidència real en la lluita, i a aquesta norma es mantindrà fidel.

F.N. de C. té encara a dir que no pensa pas que la Coordinadora sigui Catalunya; sí, però que n'és una caracteritzada representació, amb voluntat de lluita, contra tot allò i per tot allò que la seva Declaració expressa. És la que ha signat F.N. de C., i no se'n desdiu.

F.N. de C. no ha ignorat l'existència d'elevades representacions a les quals s'ha adreçat porfidiosament en requesta de la necessitat de mobilitzar l'opinió pública catalana. Senyalem el fet sense ànim de formular cap retret; no n'és hora.

Aquesta mobilització és la que intenta per mitjà de l'acció, la Comissió Coordinadora de forces polítiques de Catalunya. Heus aquí tot el que, pel moment, té a dir F.N. de C. sobre la qüestió. Les crítiques, que han anat des de la injúria fins al menyspreu, ens han causat dolor, però no ens han suscitat rancúnia.

REFLEXIONS SOBRE EL PROBLEMA DE LA LLENGUA

Com és sabut, amb motiu de la discussió del Projecte de Llei d'Educació a les "Cortes Españolas", un procurador, (el Sr. Viola) va proposar una esmena encaminada a que fós reconeguda explícitament la presència de les llengües "vernàcules" en els programes generals d'Educació. En el curs de la discussió que desembocà en la retirada de l'esmena, es produí la rèplica del falangista Adolfo Muñoz Alonso, ex director general de Premsa i actualment membre de la Comissió de la Llei d'Educació, que va ser claríssima: "Mucho cuidado con creer que la lengua es solo vehículo de expresión, también es un medio de acceso al alma, y por ahí hay también un acceso a los virus del alma. Y me parece que no es cosa de conceder favores a los que utilizarán la lengua para combatir la unidad de España".

Com a conseqüència de les paraules de Adolfo Muñoz Alonso, molts diaris, a més dels comentaris sobre la qüestió del català i altres "idiomas nativos", han publicat una sèrie d'opinions sobre el tema dels "separatismos" -segons la denominació utilitzada pels amos de l'Estat espanyol- o el problema del dret a l'autodeterminació i a la independència dels pobles -segons la denominació correcta i utilitzada universalment.

La majoria dels comentaris a les afirmacions de Muñoz Alonso coincideixen a retreure-li que la seva actuació és la forma més greu de combatre "la unidad de los hombres y las tierras de España", perquè amb la seva agressivitat i la seva suposada incomprensió del problema, pot provocar reaccions anti-espanyoles a les zones no castellanes.

Aquesta actitud pressuposa la idea de que l'origen de la qüestió està en l'existència pròpia d'una "España" idíllica on tothom formés part voluntàriament de l'Estat propietat dels castellans, i que de tant en tant, la intemperància d'alguns castellans, i la reacció irritada d'alguns catalans (o bascos, o gallecs) produís el problema del "separatismo".

Una ràpida ullada a la història ens demostra que la realitat és una altra. L'entitat política que ara els seus beneficiaris anomenen "España" no ha estat mai una comunitat nacional, sinó un Estat sota diverses formes d'organització, propietat, controlat, i al servei dels castellans, dins del qual s'ha intentat sotmetre diferents pobles (i no solament els que ara hi són sotmesos: recordem que sota el rei Felipe II, Portugal també formava part

de "España"). En el cas concret de Catalunya, la seva submissió a l'Estat espanyol o castellà és el resultat d'un seguit d'accions militars i de sagnants repressions, és a dir, el resultat d'una acció persistent i violenta de l'imperialisme castellà. Recordem, només breument l'ocupació dels Països Catalans per exèrcits castellans per a imposar el Compromís de Casp, la guerra dels Segadors, la guerra de Successió i el bombardeig i assalt de Barcelona l'11 de setembre de 1714, el bombardeig de Barcelona pel general Espartero el 1842, la guerra de 1936-1939, amb la nova ocupació militar dels països de parla catalana, la supressió de la Generalitat, i l'afusellament del President Companys, dins el marc d'una repressió ferotge i organitzada fins als darrers detalls.

Un dels instruments que l'Estat propietat dels imperialistes castellans ha fet servir per a liquidar la consciència nacional dels pobles sotmesos, és la persecució de llur idioma. Durant molts anys, després de l'ocupació de Catalunya el 1939, a tots els llocs públics la prohibició de l'ús del català (no solament escrit, sinó també parlat) era resumida en els rètols "Hablad español" i "Hablad el idioma del Imperio".

La qüestió de les llengües maternes, doncs, és només un aspecte d'una qüestió més àmplia: l'intent de l'imperialisme espanyol o castellà, que és el mateix, de liquidar la personalitat dels pobles sotmesos, al seu "Imperio". A l'Estat espanyol no li interessa la pervivència dels idiomes que no siguin el castellà. Mentre subsisteix l'idioma, perdura un dels aspectes més importants de la personalitat dels pobles, i el que busca l'Estat espanyol és la destrucció total de la personalitat dels pobles sotmesos i impedir que portin a pràctica el dret d'autodeterminació i a la independència, que arreu del món es reconeix avui dia a tots els pobles, com ja de fa anys es va reconèixer universalment que un home, pel sol fet d'existir, té dret a la vida i a la llibertat, i que l'institució de l'esclavatge és un insult a la consciència universal. Efectivament, cada vegada més es va reconeixent com a un principi bàsic que una nació pel sol fet d'existir té dret a continuar vivint, a la llibertat i a l'autodeterminació, i que l'existència d'Estats que mantenen dominades a nacions anexionades per la força és un insult a la democràcia i als drets de l'home.

De tota manera cal tenir present que així com la institució de l'esclavatge també tenia defensors que la justificaven en nom del dret diví, de la eficàcia i de les grans concepcions econòmiques, també els defensors de la conquesta dels pobles i de llur submissió per la força fan servir arguments semblants, que encara enganyen uns pocs incauts. Per exemple en el cas de l'Estat espanyol n'hi ha que el consideren amb un dret diví a sotmetre les nacions que té dominades ("Por el Imperio hacia Dios", un dels dogmes de la Falange), d'altra banda el defensen en nom de l'eficàcia econòmica, d'altres perquè en l'època de les "grans unitats" això del "separatisme" és una miopia, i d'altres en nom de l'internacionalisme proletari, a la castellana. Totes aquestes fallàcies, però, aviat no enganyaran a ningú. L'única eficàcia econòmica, les úniques grans unitats, i l'únic internacionalisme proletari que poden portar el progrés i la pau entre els pobles, són els que neixen del lliure consentiment de les comunitats interessades. Els que neixen de la violència imperialista estan condemnats a desaparèixer de la mateixa forma en que foren creats. Aquest és el cas de la gran Europa que havia de crear Hitler, amb el seu "herrenvolk" o poble de senyors, que havia de manar tots els altres pobles d'Europa.

Tornant a l'aspecte concret de la qüestió de les llengües maternes, és evident que si el Règim finalment fa alguna concessió respecte a les actuals prohibicions contra el català, el basc, i el gal·lec, és perquè s'hi veurà forçat pel clima creat per les diferents campanyes populars en defensa de les llengües perseguides, per les resolucions de la UNESCO, per la nova actitud de l'Església, per la conveniència de presentar una faç més "respectable" enfront dels nous socis europeus. Però en el fons considera que es tracta d'un retrocés en el programa de despersonalització dels pobles sotmesos, i aquest és el motiu de les preocupacions de Adolfo Muñoz Alonso. És evident que a la primera oportunitat que li sembli favorable, el Règim actual, o un altre que el succeeixi, tractarà de tornar a imposar la vella política, consubstancial de l'Estat espanyol.

Totes aquestes reflexions no volen pas dir que nosaltres no considerem desitjable l'actual clima creat sobre el tema de les llengües maternes. Al contrari, creiem que és un fet positiu i que cal estimular-lo fins i tot prenent part en campanyes més o menys legals on de -

fensa de la llengua i de la cultura catalanes, perquè la vigorització de l'idioma és sempre una vigorització de la personalitat nacional. Però en cap moment no podem oblidar que aquest és un problema parcial dins un altre de més ampli, el de l'autodeterminació dels Països Catalans, de Galícia, i d'Euzkadi, i que qualsevol conquesta en el terreny de l'idioma estarà sempre amenaçada de desaparició per un cop de força de l'Estat espanyol si no tenim a les mans els instruments de Govern imprescindibles per a garantir-ne la continuïtat i la defensa en cas necessari. És a dir, que no es tracta que amb les concessions a favor de l'idioma català, basc, o galaico-portuguès s'eviti el separatisme o l'autodeterminació d'aquests pobles, sinó que l'única garantia de pervivència que tindran els esmentats idiomes, és la destrucció de l'Estat espanyol, i la creació de noves entitats polítiques adequades a les realitats nacionals. Cal dir que és només així que, d'altra banda, serà possible una democràcia política i una reestructuració socialista en tot l'àmbit peninsular. La continuació de l'Estat espanyol, en les mans de qui sigui, és la seguretat de la dictadura, la corrupció, l'explotació dels treballadors, i el bandidatge del poder, que han esdevingut característiques permanents de l'Estat espanyol. Aquest estat no és el mitjà natural de governar-se una nació o una comunitat de nacions, sinó que és només un instrument d'opressió creat amb aquesta finalitat, i que per tant, cal destruir necessàriament, perquè mai no servirà per a res més que per a oprimir, per a corrompre i per a governar dictatorialment.

Aquesta és una posició certament revolucionària, però és l'única que respon a la realitat dels fets, uns fets que no els conviaria ningú amb retòriques, siguin del color que siguin. I quan una revolució és necessària, els problemes no es solucionen ignorant-la, sinó fent-la.

LA CULTURA CATALANA I EL POBLE

El primer Festival Popular de Poesia Catalana, del 25 d'abril de 1970, al "Price" de Barcelona, serà una fita important en la història política i cultural dels Països Catalans. Hem vist com una lectura de poemes, amb la presència física de la majoria dels poetes catalans vivents, ha atret milers de persones, gairebé tots joves. Hem pogut sentir una vibrant penetració entre poetes i públic, malgrat les dificultats de comprensió d'una part dels presents, obrers de parla castellana. Hem vist com la solidaritat amb els que necessiten ajuda per què en la lluita per les reivindicacions polítiques i socials han perdut la feina, o fan vaga, o són a la presó, va esclatar en una efusiva adhesió personal i política, en la constatació intuïtiva que els presents, poetes, actors i públic compartien els mateixos compromisos polítics, les mateixes reivindicacions socials, traslluïda exteriorment en els incansables crits de "Llibertat, llibertat!", "Amnistia" i en els visques a les Comissions Obreres i al Primer de Maig. Hem vist una resposta pública i massiva als crotins que es dedicaven a pontificar dient que la cultura catalana era cosa de la burgesia. En principi, la cultura és patrimoni de tota la societat, però en el cas de la cultura catalana, representada en la nit del Price per la seva expressió més sensibilitzada, s'ha demostrat que si algun compromís polític hi ha, és amb els sectors populars de la societat, obrers immigrants inclosos, amb les reivindicacions polítiques i socials d'avantguarda, aquelles que sovint provoquen la repressió del Règim amb empresonaments, persecucions, coaccions i vexacions de tota mena.

Finalment, i per acabar aquest breu comentari, creiem imprescindible una referència a les adhesions que foren llegides al final de l'acte, però més que a les de persones molt conegudes, que poden anar des de l'Abat de Montserrat a Jean-Paul Sartre, o a les de solidaritat de gal·les i bascos, creiem que cal fer referència a dues adhesions que donaren la significació profunda de l'acte i la postura cívica dels presents. Parlem de la de Josep Solé Barberà (advocat laboralista, i defensor en nombrosos judicis davant del Tribunal d'Ordre Públic) i de la de Joan Ballester Canals (editor, promotor incansable de la cultura catalana i de la presa de consciència nacional dels Països Catalans). En el moment en què es llegien llurs adhesions, en Solé Barberà era a la presó processat per haver parlat en un acte públic a favor de l'amnistia, i en Joan Ballester era també a la presó, complint la condemna que li havia estat imposada pel Tribunal d'Ordre Públic sota l'acusació d'haver publicat un mapa lingüístic dels Països Catalans.